

Asker
kommune

Medborgerskap, samskaping og innbyggertorg

Folkevalgtopplæring, Leangkollen 25 oktober 2019

Kristin Marie Felde

Direktør for medborgerskap

25.10.2019

**17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE**

Fra intensjonsavtalen

- Stor grad av **innbyggermedvirkning** med gode **nærdemokratiske** ordninger.
- I samarbeid med andre offentlige instanser og det sivile samfunn medvirke til en samfunnsutvikling som **styrker folkehelsen** og utjevner sosiale forskjeller i helse og levekår.
- Anerkjenner frivillighetens store verdi som samfunnsbygger. Og **stimulerer til deltakelse i frivillig arbeid, medborgerskap og samskaping.**

Realiseres blant annet ved hjelp av

- Innbyggertorg
- Nærdemokratiske ordninger som Lokalsamfunnsutvalg
- Lokale kommunale tjenester
- Partnerskap og samarbeid mellom kommunen og andre aktører
- Involvering, brukermedvirkning og innbyggermedvirkning

Satsingsområdene

6 Samarbeid for å nå målene

Samfunnsaktører har alltid stadig mer nettverksorienterte på tvers for å utvikle fremtid.

For å lykkes med å følge opp utvikling og nye og sterke samarbeidnet samfunns- og tjenestekommunen har en tydelig innbyggermedvirkning og samarbeid.

Nye samarbeid kan oppstå entreprenører og ideelle aktører som samfunnsutfordringer som kompetanse og arbeidsplasse utvikling av øvrig infrastruktur samarbeid styrkes den samfunnsutfordringer med representerer muligheter for og miljømessig bærekraft. Tradisjonelle arbeidsmåter, ny kompetanse i kommuneledelse og organisering i net

Gjennom å utvikle virkemiddel forutsetninger kan kommunen for frivilligheten, næringsliv samfunnsutfordringer og stgjensidig forpliktende samarbeid.

Økende ulikhet i sosiale, kulturelle og økonomiske forhold fører til økende ulikhet i samfunnet. Alle innbyggere opplever tilsvarende ansvar for å ivareta et utvalg av tjenester.

En viktig side ved samfunns tillit, som er et viktig premie global utfordring. Asker kommunen sin kunnskap og deltar i beslutninger.

7 Bærekraftige byer og samfunn

Samfunnet står overfor store bærekraftige og attraktive. Bærekraftige og attraktive rekreasjonsområder. Dette er miljø. Utvikling av tettsteder tilhørighet, stedsattraktivitet.

Asker skal utvikles som en sentrum i kommunen. Lokalt Holmen, Vollen og Dikemark egenart skal styre utviklinger servicetilbud, og skal være rundt kollektivknutepunkter skole, barnehage, fritidsaktiviteter.

Kommunen er avhengig av infrastruktur som skoler og helse og flomtiltak, vann- og avløp mangler riktig dimensjonert nødvendig med betydelige investeringsbehovene.

Figur 9 Transportpyramiden

Asker har mye biltrafikk. Veitrafikken i kommunen er også buss. Regjeringen har et sykkel og gange. Dagens køtel sier at eksisterende veikap hurtigbåttilbudet utvikles mer.

8 Handling mot klimaendringene

Global oppvarming truer livsøkosystemer, mennesker og krever svært raske og omfattende globale, men må løses lokalt.

Gjennom Paris-avtalen har Norge godt under to grader samme 1,5 grader. Norges klimaplan er beskrevet. Klimaloven har lavere enn i 1990. I 2050 må

I Asker kommune er de største (direkte utslipp) fra transport hovedandelen. Utslippene fra kjøretøy. Transport, og spesielt luftkvalitet, forurensning og utfordringene.

De indirekte utslippene av klimagasser er større enn de direkte. Indirekte utslipp fra en rekke ulike kilder. Asker kommune skal gjennom sin rolle som samfunns tjenesteleverandør.

Bilde 8 Sleemestad. Foto: Morten F.

klimaendringene merkes allerede nå. Kommunen må være forberedt.

9 God helse

Asker kommune skal sørge for gode helseutviklingsforhold for en god helseutvikling befolkningssammensetning store utfordringer for bærekraftig helseutvikling, uansett alder.

Kommunen skal tilrettelegge innbyggernes helse og livskvalitet lokalsamfunn, de fysiske omgivelsene til levevaner. God helse og livskvalitet og målrettet innsats og invitasjon for å lykkes.

Helhetlig innsats for å bedre helsen er viktig for å oppnå god folkehelse med innbyggere som møter innbyggerens behov. Kommunen enkelte innbygger mest.

Utviklingen av helsetjenestene tverrfaglig tilnærming, bedring av nivåer, sektorer og med andre bærekraftige helsetjenesteleverandører og samskap innbyggere, næringsliv, forsvar og organisasjoner.

10 God utdanning

God utdanning er viktig for den enkelte.

En god utdanning skal fremme slik at de opplever å mestre og er en del av et fellesskap med et identitetsutvikling i et inkludert menneskerettighetene og FN-erklæring, barn, ungdom, foresatte og andre.

Etisk bevissthet, kritisk refleksjon morgendagens samfunn. Gjør skaperglede, engasjement, ny kunnskap enkeltes helse, både den mer utvikling. Det er viktig å lære helhetlig tilnærming til innbyggerne.

God utdanning kan skje på mange måter og på mange arenaer idrettsklubber og på kulturelle bidra til trygg, inkluderende og kompetanse for fremtiden. La tilhørighet, engasjement og nysgjerrighet.

Det er viktig å fremme grunnleggende læring og andre grunnleggende rammeplaner for barnehage unge og voksnes helhetlige kompetanse. Gode utdanningsløp skal være som helhetlig, og tilpasset de samfunn og arbeidsliv.

11 Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Innovasjon, digitalisering fremtidens utfordringer. Asker kommune innovasjon bærekraftig tjenesteleverandør.

For at kommunen skal fremme innovasjon.

Figur 10 Innovasjon

næringsliv, og arbeidsliv. Kommunen må være en attraktiv arbeidsplasse attraktive i et regionalt klimavennlige lokale og regionalt attraktivt for næringslivet.

Askers beliggenhet mellom hav og land er avgjørende med forutsigelig helhetlig og robust teknisk infrastruktur integrert i de forskningsfaglig kompetanse teknologi- og tjenesteleverandører utdanning, velferd, kultur og etablerer seg lokalt.

12 Medarbeidere

Kommunen er en kunnskapsby som leverer gode tjenester. Arbeid med omstilling. Dette utfordring for Asker kommune er å utvikle et felles verdifund Arbeidsgiverpolitikken vil ledere når kommunens rolle.

En god arbeidsgiverpolitikk arbeidskraft, stille krav til organisasjonskultur. Inntekt utgjør et felles verdifund Arbeidsgiverpolitikken vil ledere når kommunens rolle.

Det forventes fortsatt kostnader som kommer. Dette vil utgjøre en utfordring for kommunen. Flere må det er nødvendig å videreutviklingen.

Lederskap handler om å ta ansvar for å legge til rett arbeidsprosesser, godt samarbeid må legges til rette for et relasjoner og godt medarbeid.

Kommunens rolle er å involvere innbyggerne og medborgerskap og samarbeid når det gjelder samarbeid.

13 Økonomi

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne. Kommuneloven tydeliggjør kommunenes ansvar for å ivareta egen økonomi og sikre eget handlingsrom på lang sikt. Langsiktig og helhetlig økonomiplanlegging, med handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet og finansforvaltningen er lovpålagt.

Asker kommune skal ha en bærekraftig økonomiforvaltning for å kunne opprettholde drift og tåle skiftende konjunkturer. For å opprettholde et økonomisk handlingsrom skal Asker kommune ha en langsiktig og helhetlig økonomiplanlegging, med handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet og finansforvaltningen. Størrelsen på netto driftsresultat, økonomiske buffere og netto lånegjeld. Disse handlingsreglene vedtas i kommunens økonomireglement og legger føringer for de økonomiske rammene i budsjettet.

Asker kommune har et godt økonomisk utgangspunkt. Forventet inntektsnivå ligger høyt sammenlignet med andre kommuner. Skatteinntektene er beregnet til å ligge på ca. 135 prosent av landsgjennomsnittet. Asker kommune har særskilte utfordringer knyttet til et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld. Det vil derfor være behov for å effektivisere både tjenester og økonomi for å opprettholde den økonomiske bærekraften.

Sammenligninger med aktuelle kommuner viser at Asker har et forholdsvis høyt kostnadsnivå. Dette indikerer at det er rom for effektivisering og innsparing på tjenesteeområdene. Asker kommune jobber kontinuerlig med effektiv bruk av ressurser, ved å fastsette krav til effektivisering og produktivitet i tjenestene gjennom årlige målinger og sammenligninger basert på KOSTRA-tall.

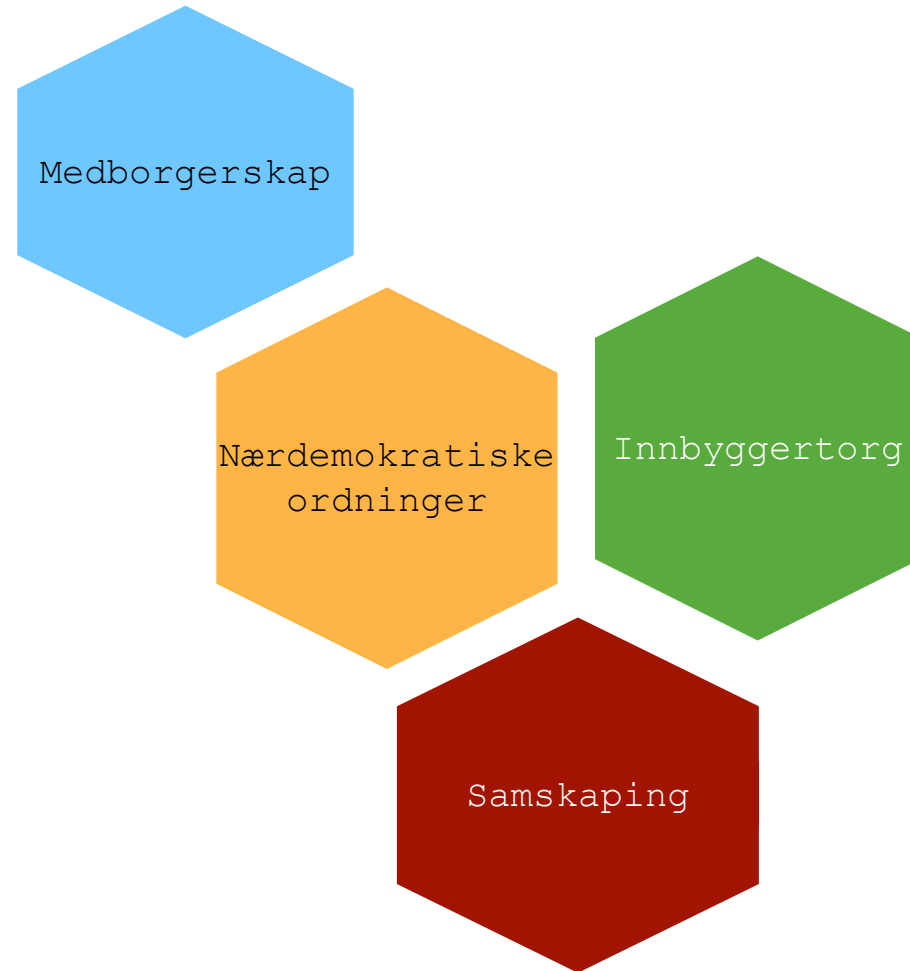
Hovedmål

Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune

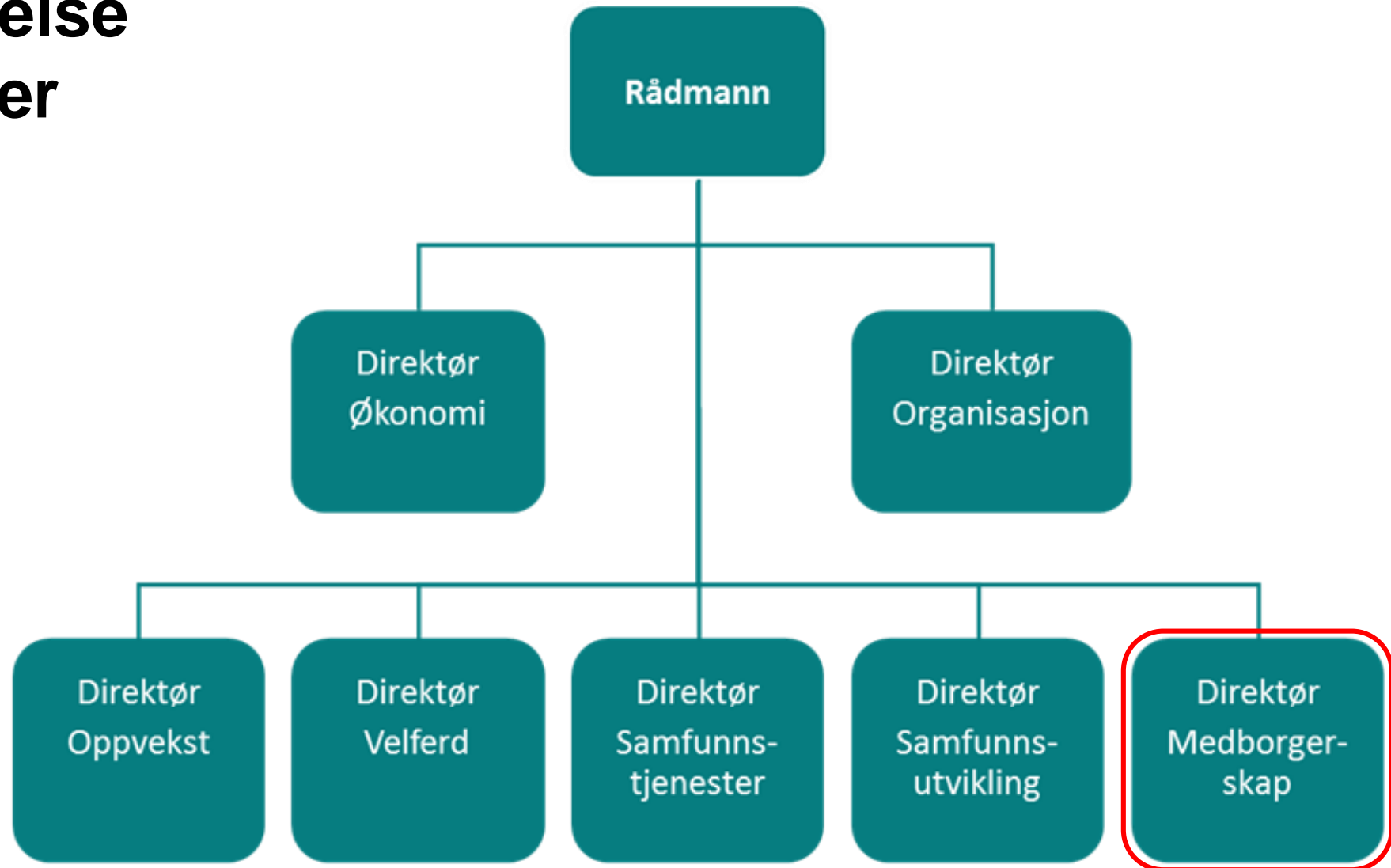
Delmål og strategier

Dette skal vi oppnå	Slik skal vi gjøre det
Asker kommune har god økonomisk bærekraft.	Asker kommune skal arbeide målrettet for å oppfylle vedtatte handlingsregler for drift, investering og fondsoppbygging.
	Asker kommune skal utarbeide klimabudsjett og klimaregnskap som synliggjør ressursbehov, prioriteteringer, ansvar og måloppnåelse for å skape et klimavennlig samfunn.
Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.	Asker kommune skal arbeide aktivt med å utvikle og

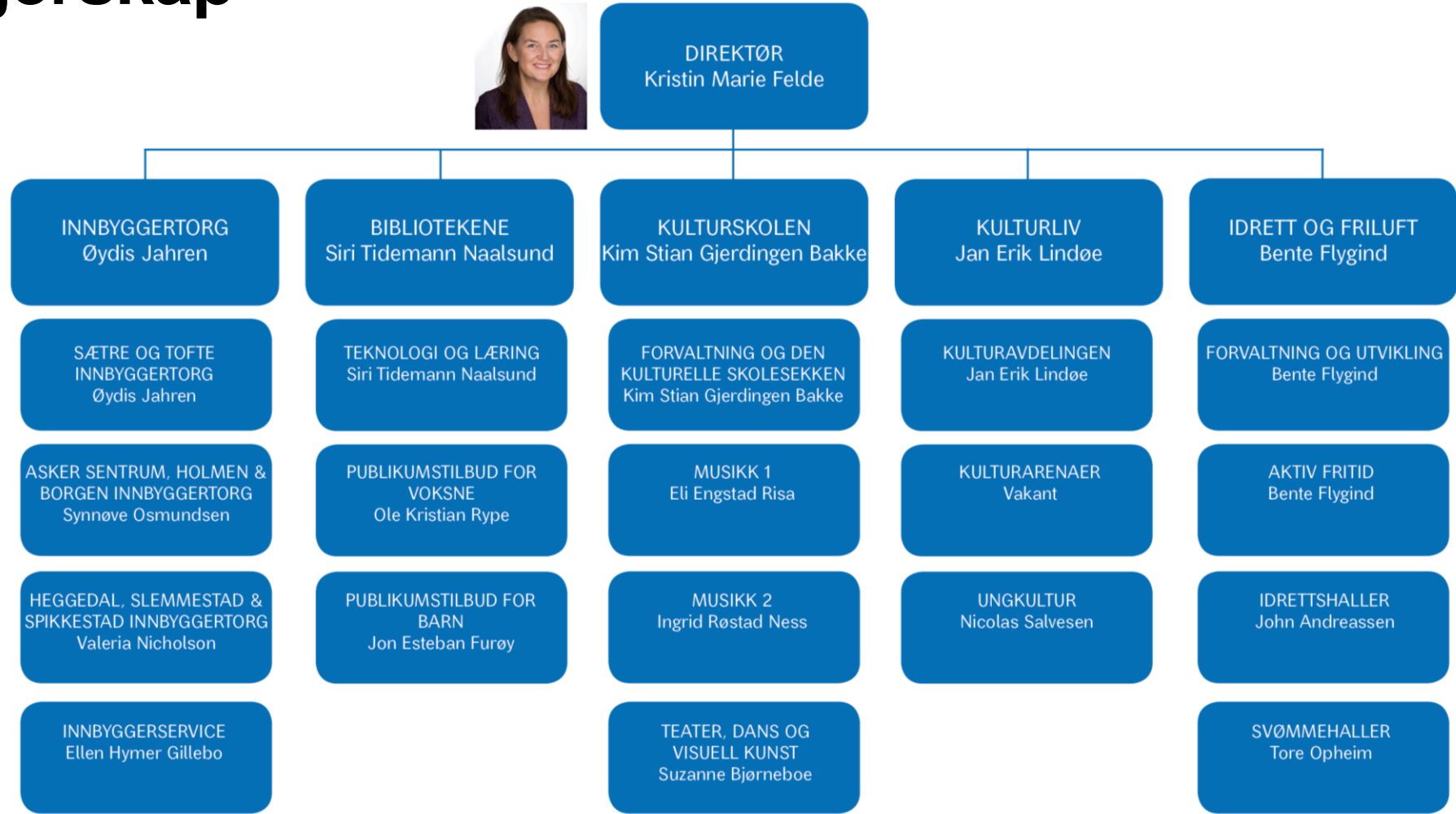
Felles forståelse for ord og innhold

Toppleidelse nye Asker

Medborgerskap

Kristin Marie Felde

Medborgerskap

- Etablere innbyggertorg
- Etablere nærdemokratiske ordninger
- Samarbeid om møteplasser og tettstedsutvikling
- Gode kultur- og fritidstilbud
- Idrett, friluftsliv og hverdagsaktivitet
- Kirker og trossamfunn
- Strategiske planer, gir de folkevalgte retning og mål for utvikling av kommune

Tjenesteområde Medborgerskap omfatter en rekke ulike tjenester innen innbyggertorg, bibliotek, kulturskole, idrett, friluft og kulturliv. Tjenestene skal bidra til at innbyggerne kan lære hele livet, være aktive, selvstendige og oppleve mestring og livskvalitet i hverdagen, slik at de kan delta i og ta medansvar for samfunn og fellesskap.

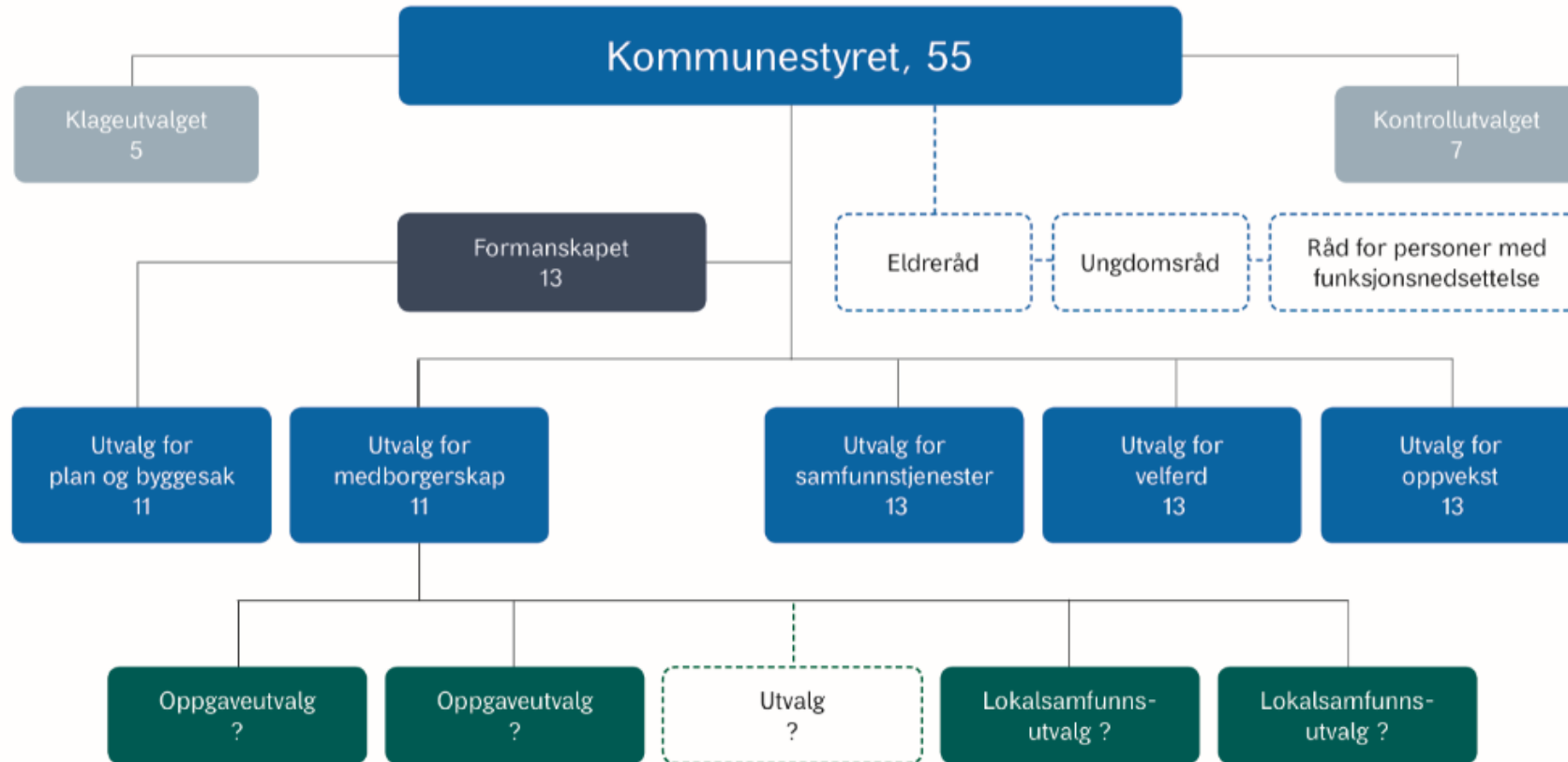
Tjenesteområdet har et særlig ansvar for å tilrettelegge for folkehelse, frivillighet, medborgerskap og samskaping på tvers

i organisasjonen. Tjenesteområdet har også et særskilt ansvar for å legge til rette for samarbeid med andre aktører i samfunnet. Helt sentralt står utvikling av arenaer og infrastruktur for kultur, fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og frivillighet, samt utprøving av nærdemokratiske ordninger og videreutvikling av andre former for innbyggermedvirkning.

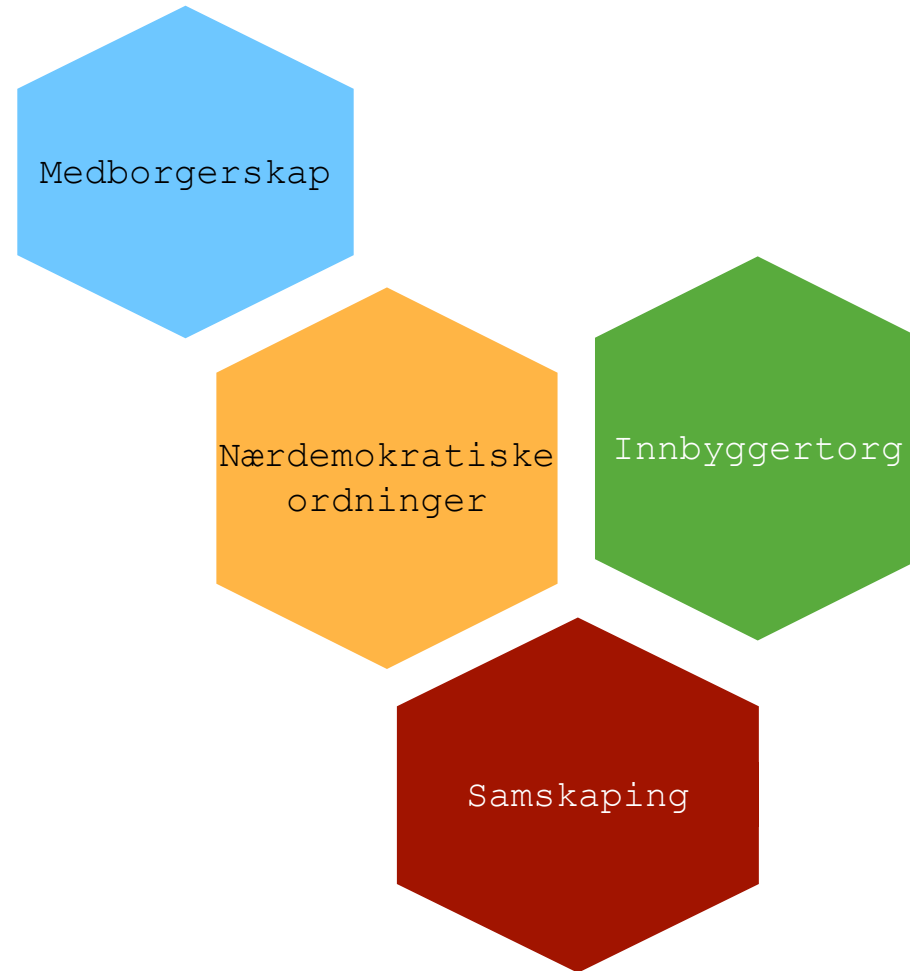
Tjenesteområde Medborgerskap har omkring 216 årsverk fordelt på fem virksomheter.

Politisk struktur

Felles forståelse for ord og innhold

Medborgerskap

Medborgerskap handler om **lysten** og **muligheten** til å ta del i og **medansvar** for fellesskapet.

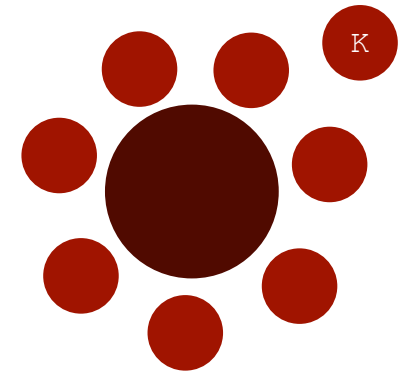
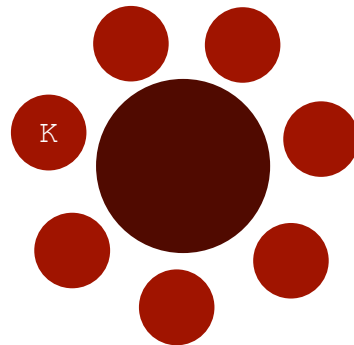
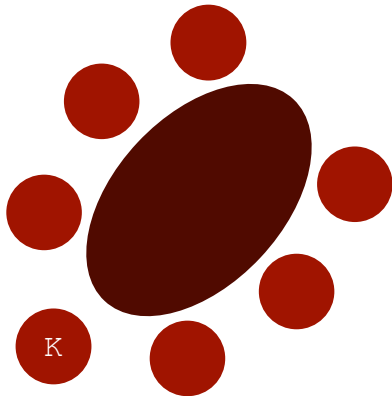
Å vite at man som medborger kan **påvirke** livet lokalt, både overordnet gjennom å **ta del** i demokratiske prosesser, og i det nære gjennom å ta del i og **medansvar for** fellesskapet.

Samskaping

Samskaping er når to eller flere offentlige og private parter inngår i et **likeverdig samarbeid**, med hensikt å **definere** problemer og designe og implementere, **nye og bedre løsninger**. Kommunen inviterer, men løsningen og hvem som gjennomfører er åpent.

Hvilken plass tar vi rundt bordet?

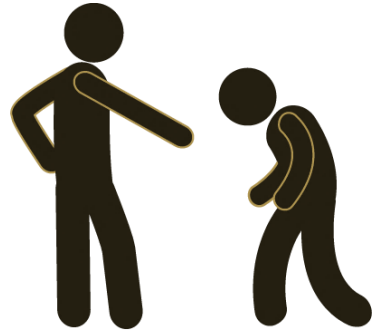
- Hvem definerer utfordringene?
- Hvem skal sette mål?
- Hvem skal være med å designe løsninger?
- Hvem skal gjennomføre løsninger?

Når egner samskaping seg?

1. Hvor **kompleks** er utfordringen?
2. **Egner** utfordringen seg for samskaping?
3. Er **du villig** til å gi fra deg kontroll?
4. Hvilken **rolle** skal aktørene som deltar i samskapingen ha?
5. Er det rom for å **feile** og **lære** av feilene?

Samskapings- kommunen

Formynderkommunen

Kommunen bestemmer
"ovenfra-og-ned".

Servicekommunen

Brukeren bestemmer.
"Kommunen bærer
deg gjennom livet".

Samskapingskommunen

Vi bestemmer sammen.
"Hva skal vi få til i
fellesskap i dag?".

Gode **medvirkningsprosesser** en forutsetning for utvikling av **gode lokalsamfunn** og et **godt tjenestetilbud**.

Asker
kommune

HELSE 2020

Et europeisk rammeverk for handling
på tvers av myndigheter og samfunn
for å fremme helse og trivsel

*Empower-
ment !!*

God helse gir deltakelse

Deltar i sivilsamfunnet

Deltakelse gir god helse

Arbeidsledig, lav utdanning
Svake sosiale nettverk

Deltar i sivilsamfunnet

Hvalstad aktivitetspark

Nærdemokratiske ordninger

Nærdemokratiske ordninger handler om å **styrke det representative demokratiet**, valgt av folket.

God lokalkunnskap og grundig beslutningsgrunnlag gir bedre grunnlag for politikkutforming.

I nye Asker skal det testes to varianter av nærdemokratiske ordninger: **lokalsamfunnsutvalg** og **oppgaveutvalg**.

Styrke demokratiet

Det **representative** demokratiet

- Lokalkunnskap
- Beslutningsgrunnlag
- Politikutforming

Det lokale **deltagende** demokratiet

- Legge til rette for bred deltakelse i lokale prosesser.

VALGT AV FOLKET

DELTAGERE I ULIKE
LOKALE AKTIVITETER
OG PROSESSER

Lokalsamfunnsutvalg

Oppgaveutvalg

Innbyggermedvirkning

For eksempel
innbyggerpanel,
gjestebud,
nærmiljøkonferanser,
dialogmøter m.m.

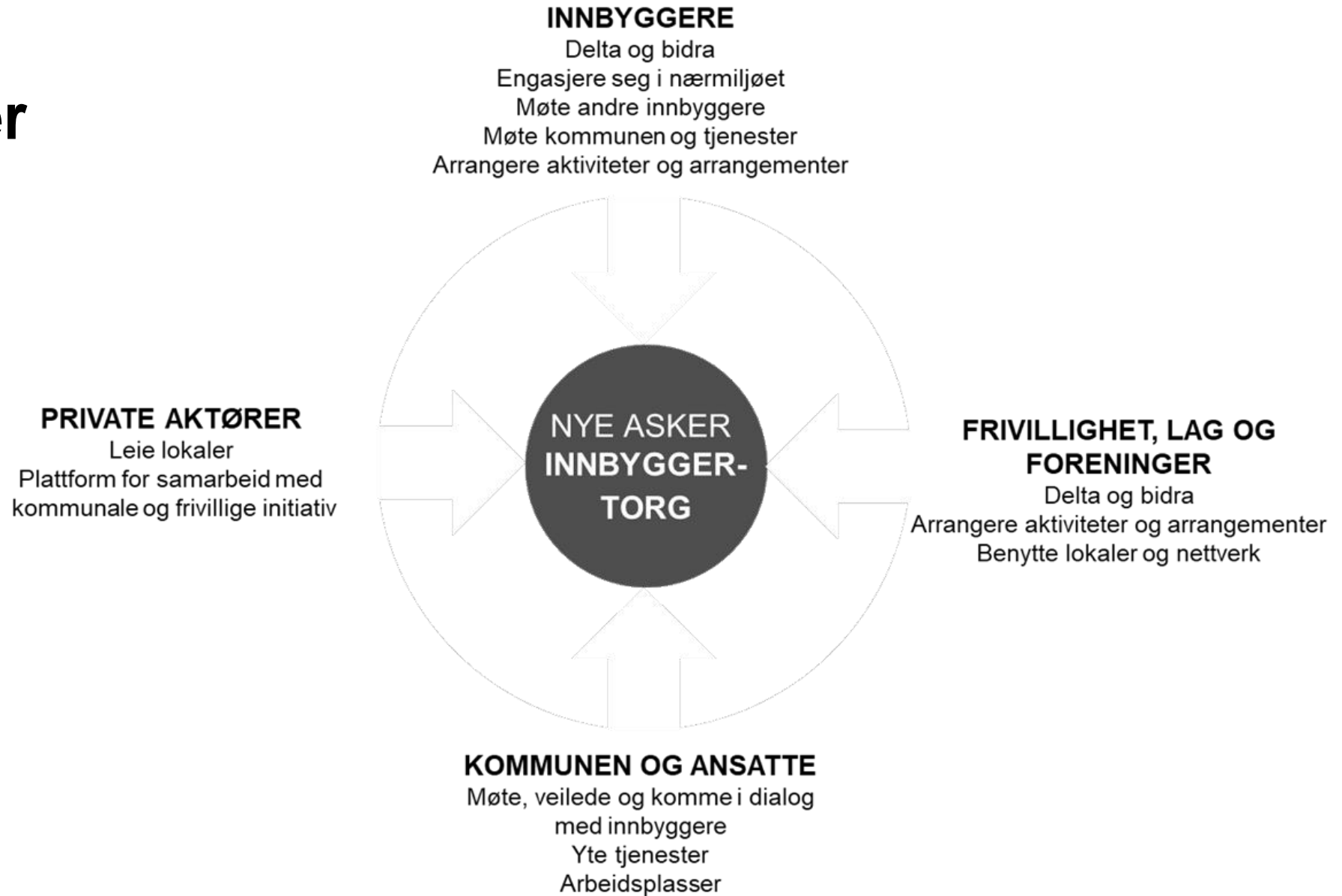

Innbyggertorg

Innbyggertorg som dynamisk arena

- Kommunen som **arenaansvarlig**.
- Er **åpent for alle**, godt for alle og et sted for positive opplevelser.
- Har **likeverdighet** mellom aktørene og tilrettelegger for gode prosesser.
- Sørger for **balanse mellom aktørene**, på tvers av alder og interesser.
- Står for **kvalitet og bidrar til lokal identitet**, med god kvalitet på tjenestetilbud, kompetanse og lokaler.

Fire pilarer

Overordnede soner på innbyggertorgene

Fokusere & jobbe

En sone der jeg kan:

- Sitte å jobbe eller studere.
- Booke rom for møter, gruppearbeid og kurs.
- Ambulerende arbeidsplasser med tilgjengelige datamaskiner

Være aktiv/kreativ

En sone der jeg kan:

- Være kreativ og utfolde meg sammen med andre med samme interesse
- Delta i eller arrangere kurs og aktiviteter
- «Bråke og rote»
- Fysisk aktivitet

Innbygger-service

En sone der jeg kan:

- Komme i kontakt med kommunen; digitalt og fysisk
- Ha møter med kommunens tjenester
- Få støtte og veiledning i søknadsprosesser
- Få informasjon om hva som skjer i nærmiljøet.
- Låne, leie, printe og kopiere

Møtes & oppleve

En sone der jeg kan:

- Møte andre innbyggere og være sosial
- Finne på ting med venner og familie
- Ha uformelle møter, slappe av, lese aviser og bøker, holde seg oppdatert
- Se forestillinger og delta i andre kulturopplevelser

Delta & bidra

En sone der jeg kan:

- Kobles opp med andre aktører
- Få hjelp til å planlegge og koordinere arrangementer/ initiativ
- Delta og arrangere arrangementer
- Arena for nærdemokratiske ordninger
- Komme med innspill til innbyggertorget/ kommunen
- Delta i samskapingsprosesser med aktører fra kommunen, næring og frivilligheten.

Samskaping innbyggertorg-foreninger – her DNT

Samskaping innbyggertorg-ildsjeler

Samarbeidspartnere – Asker kommune

Samskaping innbyggertorg-ildsjeler

Kommunen tilrettelegger lokalene men innbyggerne fyller det med innhold

Suksessfaktorer

– medvirkning og samskaping

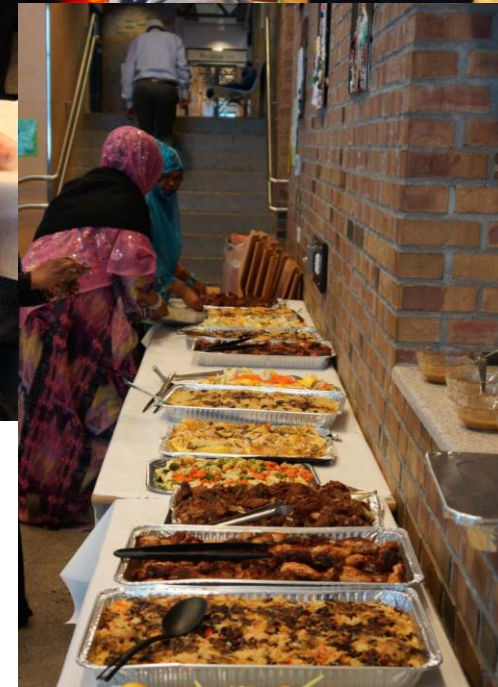
- Bruke mange ulike metoder og arenaer
- Kommunisere mye og ofte
- Skreddersy budskapet til ulike målgrupper
- Likeverdighet
- Lytte
- Forventningsavklaring og tydelige avtaler – vurdere nøye når og hvordan man inviterer til samskaping

Nærmest mulig den som har skoen på

Somalisk treff – Borgenprosjektet

Gjestebud, Barnetråkk

Bruk eksisterende arenaer og kontaktflater

Kunst Rett Vest – dialoglunsj Dikemark

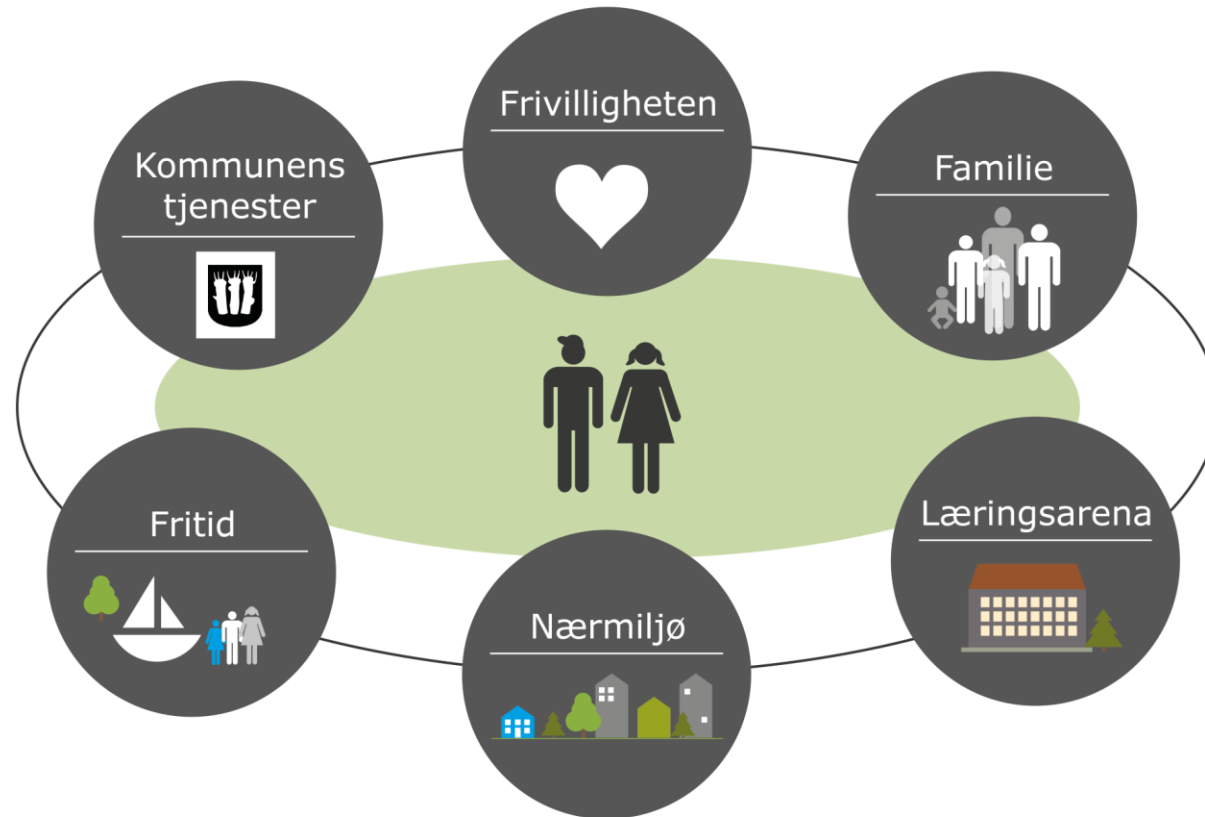
Fasilitert gode prosesser

Nærmiljøkonferanse Borgen

Plan for videre bruk av innspillene *før* start

Utfordringer – samskaping og medvirkning

- Nei – vi når ikke alle
- Det er krevende og skape engasjement for noe som er langt fram i tid.
  - Dette står i kontrast til ønsket om tidlig involvering
- Engasjementet kommer lettere når en opplever seg direkte berørt
- Noen «stemmer» bærer alltid høyere og lenger enn andre.....
- Hvem man får med er avhengig av hvordan man inviterer inn!

Medborgerskap, samskaping, livskvalitet og folkehelse

Asker
kommune

Eg gledar meg til spennande arbeid saman
med dåkke!

Takk for meg!